Sátoraljaujhely, 1916 Szeptember 16. 75. (5581.) Negyvenhetedik évfolyam.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 12 korona, félévre 6 kor negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknél minden szó után 2 fill. Petit betüknél nagyobb, avagy díszbetükkel, vagy kerettel ellátott hirdetések térmérték szerint egy négyszög centim. után 8 fill. — Állandó hirdetéseknél árkedvezmény.

Rövid háborura

számitott az oláh nép és amikor úgy gondolta, hogy végét járja a haláltánc, macskaugrással átjuszott az erdélyi határon. Fölösleges ma azon panaszkodni, hogy nyitva hagyták a természettől erősen megalkotott kárpáti kapukat és ezt ma ezerszámra földönfutóvá tett erdélyi székely családok siratják és elvesztett vagyonok és remények óriási káraival fizetjük. — Mert egyikünk sem tudja, hogy vajon nem-e stratégiai szempontok kivánták-e Erdély határainak felvidását. Éppen ezért a fájdalomnak és keserüségnek átadhattuk magunkat egy órára, de aztán ujra munkához kell látnunk, mert az ellenséget siránkozó nép nem tudja megsemmisiteni.

Erdélyt elrabolta tőlünk az orvul támadó ellenség, de vissza fogjuk azt szerezni tőlük. Elpusztulhatott Erdély, de ujra fel fogjuk épiteni. Ehhez azonban bizalom és türelem szükséges. Bizalom a még mindig akarattól duzzadó, elszántságában tündöklő magyar erőben és türelem, sok, sok türelem, hogy az idő lassu munkával visszahozza, amit néhány megátkozott és megsiratott nap elvett tőlünk az oláh banditák aljas orvtámadása folytán.

Elhozta már hozzánk a bus özvegyek bánata sok hirét ellenségeink ujjongásának s örömmámorának. Lemberg, Przemysl már orosz uralom alatt nyögött és a kozákok lovai Máramarosszigetet, Bártfa és Homonna utcáit taposták. Ma sincs okunk a kétségbeesésre, ma is teljes lehet bizalmunk a jövőben. Az Erdélybe tört oláhság mögött, a Duna partjainál dübörög a végzet és egy szerencsés óra meghozhatja a fordulatot, melynek megváltásáért epedve vágyik szegény Erdély, szegény Magyarország.

Fáj a csalódás, hogy ez megtörténhetett, tépi lelkünk a keserüség, hogy ez a csapás érhetett. De csüggedni nem szabad különösen most, mikor a nagy világtragédia sulyos léptekkel és lendületes iramban halad a vég felé.

Az oláh gazság megitatta velünk a bosszu mérgét, a gyülölet keserü italát és nekünk, a kiknek szent hajlékára tört az árnló sereg, most kell igazán férfiaknak lennünk, férfiaknak, mindent tudó, mindenre elszánt erőseknek . . .

—

A közélelmezés hibái.

Hol késik a népkonyha?

— szept. 16.

Mióta a háboru okozta kivételes helyzet arra kényszeritette a hatóságot, hogy a közélelmezést maga irányitsa, állandóan a legtágabb teret biztositottuk a „Zemplén“ hasábjain a közélelmezést érintő ügyeknek. Magunk is azon az állásponton vagyunk, hogy a közlelmezés a legfontosabb teendője ma a közigazgatási hatóságnak és éppen ezért szivesen állottunk mindenkor rendelkezésére a közélelmezési ügyeket intéző hatósági szervezetnek. Publicitásunk minden erejét hareba vittük, hogy könnyebbé tegyük a közélelmezési bizottság munkáját és nem egyszer nehéz harcot vivtunk ott, ahol a hatóság a maga erejével nem tudott érvényt szerezni a közönség érdekeinek.

De ugyanakkor, amikor a köz érdekében minden erőnket a közélelmezést intéző hatóság támogatására vittük harcba, kötelességünk a hatóság figyelmét azokra a hibákra is ráirányitani, amelyek a közélelmezés zavartalan ellátását teszik lehetetlenné és alkalmasak arra, hogy a közönségnek a közélelmezési bizottság iránti bizalmát megingassák.

A legnagyobb hibák

a lisztellátás

körül vannak. Pedig legutóbb, amikor a lisztellátás végleges rendezését illetőleg hozott határozatot a közélelmezési bizottság, a legnagyobb elismeréssel fogadtuk a tervbe vett intézkedéseket, mert a már-már türhetetlenné vált állapotok végleges megszüntetését reméltük attól. Csalódottan kell most megállapitanunk, hogy a közélelmezési bizottság ez ügyben tett intézkedései csak félmunkák, a melyek egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy véglegesen rendezett állapotokat teremtsenek a lisztellátás terén.

Az egyik főhibája volt a lisztellátásnak — amint azt annak idején szóvá is tettük — hogy a kiskereskedők egy jelentékeny része elrejtette a neki kiutalt lisztet és azt legnagyobbrészt spekulációra, jogtalan anyagi haszon szerzésére tartogatta. Ezt a hibát orvosolták azzal, hogy a nagykereskedőkre bizták — bár csak átmenetileg — a lisztárusitást, de viszont más irányban olyan tarthatatlan állapotokat teremtettek, amelyeket egy kis előrelátással, az alapos szervezettség iránti érzékkel könnyen elkerülhettek volna.

Szomoru látványt nyujt az a hatalmas embertömeg, amely néhány napja ostromolja a négy lisztüzletet. Százával állanak az emberek a lisztes boltok előtt és egymást szidva, ütlegelve igyekeznek utat törni az üzlet bejáratához. Szerdán a Kroóféle üzlet előtt véresre vert a tömeg egy asszonyt, aki könyökével akart magának utat törni az üzlet bejáratához.

És mindez az előrelátás és a szervezettség iránti fogékonyság hiánya miatt történik. Mert milyen könnyü lett volna ennek elejét venni. Egyszerüen négy kerületre osztják a városrost, minden kerületet más-más kereskedőhöz osztanak be, a közönséget sorszámozott igazolványi lappal látják el és meghatározzák, hogy melyik napon milyen sorszámok tulajdonosai vásárolhatnak lisztet. Ezekkel az intézkedésekkel rögtön meg lehet szüntetni a mostani életveszélyes tolongásokat és megbotránkoztatóan undoritó verekedéseket.

Van egyéb hiba is, amely nemcsak a tolongást segiti elő, de lehetetlenné teszi az igazságos és egyenlő lisztelosztást.

Nagyon sokan vannak, akik — dacára, hogy már beszerezték lisztszükségletüket — ott tolonganak a lisztelárusitó üzlet előtt és elvonják a lisztet azok elől, akiknek arra szükségük van.

Ez a hiba pedig abból ered, hogy mindenkinek, aki őrlési igazolványát még ki nem váltotta, ad a város lisztjegyet tekintet nélkül arra, hogy vásárlási igazolványát kiváltotta-e. Ezt az abszurd intézkedést természetesen nagyon sokan a maguk előnyére használják ki. A vásárlási igazolványokat augusztus 15-én kezdődött 12 havi szükségletnek megfelelő mennyiségü terményre állitja ki a város, de mindenkinek ideje van október 15-ig bevásárolni. Sokan ugy tesznek tehát, hogy beszerzik ugyan a 12 hónapra járó terményszükségletüket, de az őrlési igazolványt csak utolsó napokban fogják kiváltani, hogy igy két hónapig hatósági ellátásban részesülhessenek. Ezek a családok ilyenformán 10 hónapra kapnak 12 havi szükségletnek megfelelő lisztet.

Pedig ezen is milyen könnyü lenne segiteni. Mindenkinek módjában van a vásárlási igazolvány kiváltásától számitott 8 nap alatt meggyőződni arról, hogy szerezhet-e be magának terményt. Be kell hozni azt a rendszert, hogy aki a vásárlási igazolvány kiállitásától számitott 8 nap alatt a vásárlási igazolványát vissza nem szolgáltatja a hatóságnak, az nem részesülhet hatósági ellátásban. Ezzel az intézkedéssel aztán nemcsak az érhető el, hogy jogosulatlanok nem vonhatják el a hatósági liszt jelentékeny részét az arra tényleg rászorulók elől, de csökkenteni lehet a tolongást is.

A hatósági népkonyha

ügye sem alkalmas arra, hogy a közönségnek a hatóság iránti bizalmát növelje. Lelkes örömmel fogadtuk dr. *Grósz* Dezsőnek a hatósági népkonyha felállitása iránt tett inditványát és elismeréssel üdvözöltük a közélelmezési bizottságot, amikor magáévá tette ezt a nagyfontosságu, a szegényebb néposztályra áldásos intézmény eszméjét. Sajnos, a bizottság lelkesültsége szalmalángnak bizonyult. Már szeptember közepén vagyunk, amikor a népkonyhának meg kellett volna nyilnia és ma is még ott tartunk e téren, ahova az inditvány megtételének első hetében jutottunk. Hát mikor akarják a népkonyhát felállitani? Talán a jövő nyáron? Mi azt hittük eddig, hogy az őszi és téli időkben van a legnagyobb szükség a népkonyhára. Ugy látszik a közélelmezési bizottság más meggyőződésen van és ezt a kérdést is avval az alapossággal akarja megoldani, mint a hatósági lisztellátás ügyét.

Vagy talán akadályai vannak a népkonyha felállitásának? Mi ugyan nem tudunk semmi olyan okot elgondolni, amely megakaszthatná ennek a közszükségletet képező intézménynek a létesitését. De lehet, hogy tévedünk. Es ebben az esetben szivesen tesszük magunkévá a mások ellenkező véleményét. Csakhogy akkor tessék a közélelmezési bizottságnak előállani azokkal az okokkal, amelyek a népkonyha felállitását lehetetlenné teszik. Mert igy könnyen megeshetik, hogy senki sem fogja komolyan venni azokat a határozatokat, amelyeket a közélelmezési bizottságban hoznak.

A mi parlamentünkből

Dr. Orbán Kálmán ünneplése.

— szept. 16.

Rendkivüli közgyülésre gyült egybe Sátoraljaujhely város képviselőtestülete szerdán délután, hogy elintézzen egynéhány, a város adminisztrációja érdekében fontos ügyet. A közgyülést azonban — dacára a fontos tárgyaknak — az az inditvány dominálta, amellyel dr. *Orbán* Kalmán h. polgármester eddigi érdemeit kivánták jutalmazni.

Dr. Orbán Kálmán csak rövid ideje tölti be a polgármesteri széket és e rövid idő alatt — dacára, hogy a legnehezebb időkben vállalta el a város vezetését — olyan eredményeket produkált, amelyek dicséretére válnának hosszu évek polgármesteri müködésének is.

Különösen a közélelmezés terén ért el jelentős eredményeket dr. Orbán Kálmán. Rendezte a lisztellátást, fejlesztette a közélelmezési raktárt és hatósági husszéket, gondoskodott a város közönségének tejjel való ellátásáról. Mindezek olyan érdemek, amelyek megkövetelik az elismerést.

A képviselőtestület jegyzőkönyvi köszönettel és 2000 kor. személyi pótlék megszavazásával adott elismerésének láthatóan kifejezést. Örömmel adunk hirt a képviselőtestület ez elhatározásáról, mely ezuttal arra igazán érdemes férfiut ért. Mi, akik dr. Orbán Kálmán müködését állandó figyelemmel kisérjük, különös elégtétellel veszünk tudomást arról, hogy a képviselőtestület is elismerésre méltónak találta azokat az érdemeket, amelyeket mi már gyakran méltattunk.

A közgyülésről egyébként a következőkben számolunk be részletesen

A polgármester ünneplése.

Délután 4 órakor nyitotta meg dr. Orbán Kálmán h. polgármester a közgyülést. Napirend előtt részvéttel emlékezett meg *Grünberger* Ábrahám képviselőtestületi tag haláláról. Inditványára a képviselőtestület elhatározta, hogy az elhunyt emlékét jegyző

könyvben örökiti meg és a gyászoló családhoz részvétiratot intéz.

Ezután a tisztviselők és alkalmazottak beszerzési előlege került tárgyalásra. Ezt az alkalmat *Halász* József és dr. *Klein* Károly képviselőtestületi tagok felhasználták arra, hogy dr. Orbán Kálmán polgármester érdemeit méltassák. Inditványukra a képviselőtestület dr. Orbán Kálmán polgármesternek egyhangulag jegyzőkönyvi elismerést szavazott és 2000 korona személyi pótlékot állapitott meg részére. Ugyancsak egyhangulag szavazták meg a közigazgatási alkalmazottak beszerzési előlegét is.

A mozgószinház bérlete

november 9-én lejár. A képviselőtestület most megállapitotta a szinház bérletére vonatkozó árlejtési feltételeket és az árlejtési kikiáltási árat 8000 koronában állapitotta meg. Ugy tudjuk azonban, hogy ez az ügy rövidesen ujból foglalkoztatni fogja a képviselőtestületet. A tanács ugyanis az árlejtési feltételek egyes pontjait a város pénzügyi érdekeire sérelmesnek tartja és ezért előterjesztést fog tenni a képviselőtestületnek az árlejtési feltételek részbeni módositása iránt.

A katonai sirhelydijak.

ügye is elintézést nyert végre. Annak idején a „Zemplén“ is foglalkozott azzal az elkeseredett harccal, mely ez ügyben a képviselőtestületben keletkezett. A város ugyanis eleintén 10 korona sirhelydijat szedett minden katona halott után. A cs. és kir. állomásparancsnokság hazafiatlannak tartotta a város eljárását és kérte a sirhelydijak visszautalását. A képviselőtestület — ez a mult év augusztusában történt — elhatározta ugyan, hogy a jövőben csak 3 korona sirhelydijakat szed a katona halottakért, de az addig beszedett különbözet visszautalását megtagadta azzal az indokkal, hogy evvel az összeggel a katona sirokat kivánja fenntartani és a hősi halált halt katonák emlékére emléktáblát fog épiteni.

Ezt a határozatot dr. Chudovszky Móric képviselőtestületi tag megfelebbezte és a vármegye törvényhatósága uj határozat hozatalára utasitotta a képviselőtestületet. A képviselőtestület most megváltoztatta korábbi határozatát és egyhangulag ugy határozott, hogy a készkiadások leszámitásával fennmardt összeget visszautalja a katonai kincstárnak, de egyben kéri, hogy az összeg a már előbb emlitett célra a város kezelésében hagyassék.

Több apróbb ügy

került tárgyalásra. Igy a Vidéki Hirlapirók Országos Szovetsége által Bártfán létesitendő „Sajtószállás“ céljaira 100 koronát szavaztak meg. — Az izr. nőegylet által fentartott aggok házának 250 korona évi segélyt adtak. — Grünberger Ábrahám elhalálozása folytán dr. Lichtenstein Jenő póttagot hivták be a képviselőtestületbe. — A női keresk. tanfolyamot az iskola tanári karának engedték át azzal, hogy az év végén esetleg fennmaradó pénztári maradványt az iskola felszerelési céljaira tartoznak forditani.

A közgyülés este 7 órakor ért véget.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Erdélyben támadásba mentünk át.

Budapest, szept. 15.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Keleti hadszintér:

Románia elleni harcvonal: A szövetséges csapatok támadásai a Hátszegtől délkeletre eső területen kedvezően haladnak előre. Fogarastól keletre a románok megkezdték az Olt folyón át való előmenetelt.

Károly főherceg harcvonala: A Cibó-völgyben a harcok a mi javunkra dőltek el. Sikeres előőrsi vállalkozásokon kivül nincs esemény.

Lipót bajor herceg harcvonala: A Lipa-folyó és kowel—rovnói vasutvonal között élénkebb tüzérségi tevékenység.

Olasz hadszintér.

Az olaszok uj offenzivába fogtak. Erőlködéseik főkép a Karsztfensik ellen irányulnak. Ott tegnap a tüzérségi és aknavető tüz a legmagasabb erőre emelkedett. Délután az egész Wipach-i és tengerparti harcvonalon nagy ellenséges gyalogsági erők mélyen tagozottan támadásba mentek át, amiből heves harcok keletkeztek. Ámbár helyenként az ellenség be tudott hatolni a legelső sorban lévő árkainkba és itt-ott tarthatta magát, mégis első támadását meghiusitottnak kell tekinteni.

Délkeleti hadszintér.

A helyzet változatlan.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese

Lesz aprópénz ujév után.

Büntetik a spekulánsokat.

— szept. 16.

Hónapok óta nagy bajok vannak az aprópénzzel. A villamosokon a kalauznők és utasok között elsimithatlan differenciák keletkeznek, a trafikban bélyeget adnak vissza a koronákból, kávéházban pedig a főpincér minden kávé fizetésénél aprópénzt kunyorál. Itt azután fellépett a spekuláció is. Nem volt irigylésre méltó üzlet, de azoknak, akik vele foglalkoztak, érdemes volt az aprópénzt gyüjteni és ázsióval eladni. Különösen a megszorult főpincéreket zsarolták meg alaposan az aprópénz gyüjtői. A kormány, hir szerint, végre megelégelte az aprópénzzel folytatott üzérkedést. A legközelebbi napokban szigoru rendelet jelenik meg, mely hat hónapig terjedhető elzárással és 1000 koronáig terjedhető pénzbirsággal sujtja a spekulánsokat. Ezt a büntetést azokra is ki akarják szabni, a kik a vétséget a rendelet kibocsátása előtt követték el. Ugyancsak szigoruan fogja büntetni a törvény azokat is, akik az aprópénzt — habár nem üzérkedési célból is — elvonják a forgalomból. Kérdés marad azonban még mindig, hogy az aprópénzválságot sikerült-e elintézni aprópénz nélkül, csupán büntetésekkel? Aprópénzre pedig az év végéig nincs kilátás. December 31-ig kell a nikkelpénzeket kicserélni az Osztrák Magyar Banknál vaspénzekkel. Egyelőre nem nagyon siet vele a közönség, de ujabb évig bizonyára előkerül minden nikkel, mert különben értékét veszti. Hogy addig hol rejtőzik, nem tudni. Némelyek szerint a katonáknál a fronton, mások szerint a parasztságnál, a rézpénzből pedig rézgálicot csináltak.

Mi azt hisszük, az aprópénz szégyenletében bujdosott el, mert nem lehet rajta venni semmit.

Közegészségügyi intézkedések a képviselőtestületben.

A korcsmák megrendszabályozása

— szept. 16.

Nemrégen hirt adott a „Zemplén“ arról az inditványról, melyet dr. *Chudovszky* Móric kórházigazgató törzsorvos, dr. *Ligeti* József közegészségügyi bizottsági elnök és dr. Szepesy Arnold városi főorvos tettek a közegészségügyi bizottság utján a városi képviselőtestületnek. Az inditványt legutóbbi ülésén tárgyalta a képviselőtestület és — örömmel adunk hirt róla — mindenben magáévá tette a szakférfiak előterjesztéseit. A közegészségügy érdekeit szolgáló sok intézkedések legfontosabbja az, amelyet

a korosmák megrendszabályozás

ügyében hoztak. A javaslat ugyan a korcsmák vasárnapi zárvatartását kivánta, de a képviselőtestület tekintettel volt a mai háborus helyzet okozta nehéz megélhetési viszonyokra és ezért nem hozott egzisztenciákat ily mélyen érintő határozatot, hanem megelégedett azzal, hogy szigorubb ellenőrzés alá véteti a korcsmákat. Állandó szigoru felügyeletet fognak gyakorolni abban az irányban, hogy a háboru folytán szigoritott záróra rendeletet és egyéb kormányhatósági intézkedéseket betartják-e. Utóbbi időben ugyanis gyakrabban megtörtént, hogy egyes korcsmatulajdonosok orosz foglyoknak és ittas rokkant katonáknak adtak italt, akik aztán utcai botrányt okoztak. Ezeknek a tarthatatlan állapotoknak most véget fognak vetni és szigoru büntetéssel fogják sujtani azokat, akik a kiadott hatósági intézkedéseket be nem tartják.

Fontos intézkedése a képviselőtestületnek az is, amelyet

a nyilvános illemhelyek

felállitása tárgyában hozott. Régi hi-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Az ezredes felesége

A *Zemplén* számára irta:

Dinnyés Árpád.

(Folytatás és vége.)

Mialatt az ezredes lassu léptekkel visszament és aludni készült, felesége a hálószobájában lecsavarta a villanyt s férje dolgozó szobájába sietett. Az idő későre járt, a házban már mindenki aludt s az ezredes irodájában még mindig égett a lámpa. Az ezredesné dolgozott ott lázasan, idegesen, kezében fájdalmasan nyikorgott a toll s mikor mindennel készen volt, ovatosan kinyitotta a pénzszekrényt s tiz darab száz rubeles bankjegyet vett ki belőle, amit egy erős boritékba csomagolt.

— Ez talán elég lesz neki — szólt mintegy önmagához beszélve. Azután a boritékot kebelébe rejtette s miután eloltotta a villanyt, kezébe vette az égő gyertyát s lassan, mint a tolvaj, átment a szobákon ki a folyosóra. Ott megállt egy falban levő szekrény előtt, ruhacsomagot vett ki belőle s hangtalan léptekkel, nesztelenül sietett végig a hosszu folyosón, mig végre egy ajtó előtt megállt. Körülnézett. Senki sem látta. Minden csendes és elhagyatott volt. Halkan kinyitotta az ajtót s a következő percben a fogolynál volt. Öreg, reszkető kezéből majd kiesett a gyertya. Kénytelen volt azt az asztalra tenni, mig a ruhacsomagot az egyik székre tette. Aztán megállt és egy kis ideig gyönyörködve nézte a tisztet, amint előtte alszik és nem tud semmit, nem gondol semmire. Szeretett volna neki e percben mindent elmondani, szerette volna hosszan a keblére ölelni, hisz Istenem, oly régen volt, hogy ölébe vette, játszott vele s csókolgatta. De nem, neki sohasem szabad megtudni, hogy igazi édesanyja az orosz kozákezredes felesége.

— Dezső ébredjen fel!

A fogoly tiszt felriad, körülnézett s a szokatlan látványtól kissé meglepődött. Csak kis vártatva ismerte meg ki áll előtte.

— Hogyan ... Asszonyom ...! Ön itt van ...?

— Itt vagyok Dezső, itt. Magáért jöttem, hogy megszabaditsam. Sokat ne beszéljünk, mert nincs idő. Vonatja egy órakor indul. Most ép tizenkét óra van, félóra alatt az állomásra ér, csak siessen. Itt van a csomagban egy uj öltözet magyar tiszti ruha, vegye fel s igy majd utazhat, mint a Nemzetközi Vörös Kereszt egylet egyik orvosa. Ebben a boritékban pedig benne vannak utlevelei és nehány rubel utiköltség, amely hazáig elég lesz. A kapukulcs nálam van, kinyitom magának s ott fogom várni, csak siessen. A fogoly hadnagy meghatottságtól és a nagy meglepetéstől jóformán még szóhoz sem birt jutni, máris egyedül volt ismét, mert az ezredesné gyorsan eltünt és végigsurranva a folyosón, pár perc mulva már a kapunál volt, amelyet ovatosan kinyitott. A földet a frissen esett hó ép, hogy csak eltakarta. Az égen sötét felhők uszkáltak, melyek közül titokzatosan bukkant ki a sápadt holdsugár, majd ismét elrejtőzött a fellegek közé. Az ezredesnének nem kellett sokáig várakozni, nemsokára rá a lépcsők felől feltünt egy nyulánk katonaalak homályos körvonala, mely feléje sietett.

— Dezső maga az? — szólt az ezredesné visszafojtott hangon.

— Én vagyok asszonyom.

Mikor már egymás mellé állottak, az öreg asszony megfogta a hadnagy kezét, mintegy magához huzva:

— Most pedig édes fiam, Isten vele. A Mindenható óvja meg, hogy mielőbb szerencsésen hazaérjen s sohase gondoljon arra, hogy Oroszországban fogoly volt, mert mi ugy szerettük, mintha gyermekünk lett volna. — Megszoritotta kezét, magához ölelte s megcsókolta homlokát, pedig az arcát, a szemét szerette volna megcsókolni ... Mindkettőjük lelkéből feltört egy mély, hosszu sóhaj s az a két, különös sötét szempár megtelt könyel, hogy egymás arcán összefolyjanak ... Végül még egy meleg, reszkető kézszoritás, egy hosszu fájdalmas pillantás, aztán halkan kinyilt a kapu s anya és fiu örökre el voltak egymástól választva. A következő percben azonban különös eset történt. Ép, hogy a fogoly betette maga mögött a kaput, a folyosóról kinyilt Fedorovics Iván kozákezredes ablaka.

— Klarissza, te vagy az?

— Én, volt a remegő válasz — siessen, mert itt találják — sugta oda a keritésen kivül álló tisztnek, de már késő volt, mert a hold előbukkant s rávetitette sugarát a fénylő tiszti gombokra.

— Ohó, szökés történik! — Mennydörgött az ezredes szava az éjszakába — nohát az a bünvirág élve nem megy haza. Ekkor megcsillant kezében egy fényes acélszerszám s a következő percben egy sziporkázó fénysugár lövelt át a sötétségen, majd hatalmas durranás reszkedtette meg a levegőt s egy élettelen test, tompán, jajszó nélkül terült el a földön, jeléül, hogy a golyó nem tévesztett célt. A kapukilincs mintha fájdalmasan nyikorgott volna, mikor önma-

Sárya városunknak, hogy nincs egyetlen nyilvános illemhelyünk sem. — Egyetlen modern városa nincs talán az országnak, ahol ez a közegészségügyi és köztisztasági szempontból fontos intézmény hiányozna. Egyedül a mi városunk maradt ezen a téren is mögötte a többi modern irányban haladó városoknak. Most végre a képviselőtestület segiteni akar a hiányon és elhatározta, hogy a város különböző pontjain 4 nyilvános illemhelyet állit fel. Utasitották a főmérnököt, hogy az illemhelyek felállitására tervet és költségvetést dolgozzon ki.

A cukorka árusitás

is botrányos állapotban volt nálunk. A „Zemplén“ is sokszor szóvá tette, hogy a cukorkaárusok fedetlenül hagyják az árusitó asztalon a cukorkákat és tűrik, hogy minden gyerek piszkos kézzel összefogdossa a cukrokat. A ragály terjesztésének ezt a módját kiránja lehetetlenné tenni a bizottság akkor, amikor elrendeli, hogy a cukorkák csak tiszta ruhával letakarva, vagy fedett dobozokban árusithatók és hogy az eladásra szánt cukorkákat kézzel összefogdosni nem szabad. A rendőrkapitányt utasitották, hogy a cukorka árusokat szigoruan őriztesse ellen és a közegészségügyi rendeletet be nem tartó árusokat első esetben pénzbirsággal sujtsa, második esetben pedig vonja meg tőlük az árusitási engedélyt.

Háboru után

létesitendő közegészségügyi létesitmények tárgyában is történtek előkészitő intézkedések. Igy elhatározták, hogy uj vágóhidat épitenek és már most megteszik a szükséges előintézkedéseket arra, hogy háboru után nyomban hozzákezdhessenek az épitkezéshez.

Ugyancsak a háboru után kivánják megoldani a mentőügyet is. Megbizták a polgármestert, hogy a mentőügy szervezésére vonatkozóan szervezeti szabályzatot dolgozzon ki és terjessze azt a képviselőtestület elé. Abban már most megállapodott a képviselőtestület, hogy a mentőügyet a közkórházzal kapcsolatban szervezi meg, mert az Erzsébet-közkórház orvosi kara elvállalta a mentőorvosi teendőket.

Ezeken kivül még sok más közegészségügyi intézkedést tett a képviselőtestület, melyekről azonban helyszüke miatt nem számolhatunk be részletesen.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

A debreceni bombamerénylő
az oláh hadseregben harcol.

— szept. 16.

Néhány év előtt óriási megdöbbenést és felháborodást keltett az a gaz merénylet, amelyet *Miklóssy* István, a magyar görög katholikusok püspöke ellen terveztek. A püspök cimére misemondó ruhát adtak fel. Ruha helyett a csomagban bomba volt, amely felrobbant s a robbanásnak két áldozata is volt. Fővárosi detektivek csakhamar megállapitották, hogy a pokolgépes csomag küldője Cattarau nevü román artista volt, akit azonban már nem lehetett elfogni, mert kiszökött Romániába. A román rendőrség állitólag keresette, de nem találták.

Már akkor megirták egyes lapok, hogy a román rendőrség rejtette és szöktette el Cattaraut s hogy román russzofilek müve volt az egész debreczeni merénylet.

A mult év május havában hire járt Bukarestben, hogy Cattarau a városban tartózkodik. A merénylőt többen látták a román fővárosban. Székely Béla, a „Romániai Magyar Ujság“ akkori szerkesztője esküvel erősitette, hogy a Csizsmizsiu parkban találkozott vele s ezt rögtön jelentette a rendőrségen. Az esetet néhány lap meg is irta, másnap azonban a kormány hivatalos lapja dörgedelmes cáfolatot adott ki, rémlátás, hazugság, gyermekmese és ehhez hasonló szavakkal tarkitva. A következő napon Cattarau szeretője, egy román artistanő is eltünt Bukarestből.

A hadüzenet napján ujból feltünt Cattarau alakja. Vajda Gyula lupényi tisztviselő, aki csak szerdán hagyta el Lupényt, mikor a román előőrsök már másodszor közeledtek a városhoz s aki Lupény első oláh megszállásának néhány óráját végigélte, azt állitja, hogy a román előőrsöket Cattarau vezeti.

A merénylő együtt küzd orvtámadó fajrokonaival, akik most nem is tagadják le.

HIREK.

Mária napján. Kinézek a verőfényes nyárutóba . . . Nem is olyan régen a fecskéket bámultam, amint szorgos repülés közben tanakodtak a vándorut felől. Most azokra gondolok, akik kiüzve az ősi fészekből, hosszu utra kelnek . . . Látom az éhezőket, sirókat, mezteleneket, amint a Hargita zordon utjain menekülnek, futnak . . . s elszorul a lelkem . . . keresem a vigaszt, a megnyugvást. Nem adja meg a mosolygó, nektárt érlelő őszi nap fénye sem . . . Mária napja! Óh ti Máriák, kik siroknál térdeltek kezeiteket törve, óh ti Máriák, ti szent Máriák, kik keresztet viseltek, nagyot, szörnyüt és nehezet és ti Mágyot, szörnyüt és nehezet és ti Mária, kik a mások keresztjének hordását megkönnyititek . . .

* * *

A Dohánygyár nagy betegterme zsufolva. Az izléses szinpad előtt asztal, azon virágok, szines szép virágok. Hát nemcsak vérrózsákat terem a föld . . . de a szeretet szép virágait is növeli . . . A dohánygyári kórház alkalmazottai, ápolói és sebesültjei üdvözlik az ő Mária nénjüket, Széchenyi grófnét. Vidám talpraesett müsor. — Szindarabok, ének, tánc . . . Taps és taps s a sebesültek, lábbadozók vidám nevetése. Ide kellett jönnöm, hogy szivből jövő, gondtalan nevetést halljak. A programm szép bájos, és mi nevetünk és sirunk felváltva . . . Megvetünk és sirunk felváltva . . . Megvetünk és sirunk felváltva . . . Megv

Téli fajalma
eladás.

Kiválóan szép, kézzel szedett **renet** és **parmen** téli alma eladó

Szőllősy Arthurnénál

Sátoraljaujhely Kazinczy-utca 44.

A VILÁGHIRŰ **FÖLDES**-féle

MARGIT
Créme és Szappan

használata által arcza tiszta, üde és bájos lesz.

A **Margit-Créme** a főrangu hölgyek kedvencz szépitő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállitásában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a **Margit-Crémet** utánozzák és hamisitják, tessék eredeti védjegygyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készitményért vállal a készitő mindennemü felelősséget. A **Margit-Créme** ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készitmény, mely a külföldön általános feltünést keltett.

Ára 1 kor. 20 fill.

Margit-szappan K. 1·20, Margit-pouder 1 kor. 20 fill. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszertára Aradon.

Kapható: **minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerkereskedésben.**

1

Üzlet és lakás bérbeadása
Homonnán.

Hirdetmény.

Homonnán, Főutcza 8. sz. alatt, a Kranzthorné-féle alapitványi házban egy **utczai bolt** és jelenleg hozzátartozó **lakás** jelenlegi mellékhelyiségeivel (most Weiszberger Samu bérli) **1917. évi április 1-étől 3, esetleg több évre való bérbeadására csak zárt irásbeli ajánlatokkal egybekötött vsrseny-tárgyalást hirdetek.**

A megajánlandó évi béren kivül a kéményseprési, szeméthordási, járdatisztitási stb. mellékdijak is, nemkülönben a szerződés költsége a bérlőt terhelik.

Az irásbeli ajánlatokban meg kell jelölni a czélt, melyre a bérlő az üzlethelyiséget használni kivánja és bánatpénzül az évi bérösszegnek legalább 10%-át kell készpénzben vagy betéti könyvben mellékelni.

Ajánlattevők sziveskedjenek netaláni kikötéseiket ajánlatukban világosan kitüntetni.

Az ajánlatok hozzám czimzendők és a lezárt boritékon az ajánlat jellege feltüntendő.

Az ajánlatok benyujtásának határideje: 1916. szeptember 28.

Fenntartom magamnak minden irányban a szabad döntés jogát, t. i. hogy az ajánlatok közül az alapitvány érdekei szerint és méltányossági szempontokból szabadon választhassak, esetleg a bérhelyiségek hasznositása iránt uj versenytárgyalást tarthassak, vagy másként intézkedhessem.

Némethy Bertalan,
(Sátoraljaujhely Rákóczi-u. 18.)
mint a Kranzthor Jánosné-alapitvány gondnoka.

Kötőgépek,
Irógépek,
Varrógépek,
Mosógépek
Kerékpárok

előnyös feltételek mellett beszerezhetők

Bretz Gusztávnál
Sátoraljaujhely, Főtér 20.

Elfogadok varrógépek javitását,
Csokrokat és élővirág-koszorukat
kiváló izléssel olcsón állitok elő.

Ózondus helyen fekvő

gyümölcsös kertemet

előnyös feltételek mellett, esetleg **részletfizetésre** is eladóvá teszem.

Egy gyermekágy

megvételre kerestetik.

Ugyanott egy uj állapotban lévő **gyermek-kocsi** eladó. Cim: Erzsébet királyné-utca 18.

237/1916. szám.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbiróság 1916. P. 1954/3. számu végzése folytán Holoncsák Lajos 79 korona tőke és járulékaiból álló követelésének behajtása végett **1916. évi szeptember hó 26-án délelőtt 11½ órakor** Sátoraljaujhelyben, Bercsényi-utcza 6. sz. alatt elárverezem azon 960 koronára becsült ingókat, melyeket az 1916. Pk. 1954/1. sz. végrehajtási jegyzőkönyvben 1—3 tétel alatt lefoglaltam, u. m.: stráfszekeret, igás kocsit és szijszerzzámot.

Sátoraljaujhely, 1916. szept. 10.

Rosner Imre,
bir. végrehajtó.

Bérbe adó

egy boltozott, padozott

raktár,

utczai bejárattal, továbbá egy 3 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből álló

utczai lakás

bádog tetőzet alatt. — Andrássy-utcza 6. szám alatt.

SZEPLŐ ÉS MÁJFOLT

elmulasztására legalkalmasabb és közkedvelt arckenőcsök: a

„Jelma Crém“
Liliom-arckenőcs
Sichulszky-arckenőcs

1—1 tégely ára 1 K. 40 f., kis tégely 1 K., hozzá való szappan 1 K.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ gyógyszertárban

Sátoraljaujhely, Széchényi-tér.

Márvány, gránit, sianit labrodor
és mindenféle homokkő

SIREMLÉKEK

jutányosan és a legszebb kivitelben beszerezhetők

Siegelmann H. Wolf
sirkőraktárában

Sátoraljaujhely, Meczner Gyula-u. 3. sz.
a Kispiacz mellett.

Tulhalmozott készlet miatt

nyomópapirból lekerült 10—15 cm. nagyságu, jegyzékpapirnak alkalmas szallagpapirokat mig a készlet tart 1000 drb.-onként

40 fillérért árusitjuk.

A „Zemplén“ könyvnyomdája.

Sátoraljaujhely. Nyomatott Ehlert Gyula „Zemplén“ könyvnyomtatóintézetében.

Rendkivüli kiadás.

Sátoraljaujhely, 1916. Szeptember 16.

Negyvenhetedik évfolyam

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknél minden szó után 9 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések térmérték szerint egy négyszög centim. után 8 fill. — Állandó hirdetéseknél árkedvezmény.

Mackensen döntő győzelme Dobrudzsában.

Az ellenség fejvesztetten menekül.

A románok aljas orvtámadására megindult dobrudzsai offenzivában immár harmadszor jelent a német nagyvezérkar a szövetséges seregek hatalmas győzelmeiről. — Tutrakan és Szilisztria elfoglalása után most az egész egyesült orosz-román-szerb sereg döntő vereségéről kapunk hirt.

Mackensen hadvezéri zsenialitása hatalmas lendülettel csapott rá a hitszegőkre és rendetlen futásra fejvesztett menekülésre kényszeritette a más nemzetek területére éhes rablókat.

A hatalmas győzelemről a következő hivatalos értesitéseket kaptuk:

Budapest, szept. 16. Távirati értesités. Érkezett d. e. fél 12 órakor.

A Wolf-ügynökség jelenti Berlinből:

A császár a főhadiszállásról e hó 15-én a császárnéhoz a következő táviratot intézte: Mackensen éppen most jelenti nekem, hogy a bolgár-török és német csapatok Dobrudzsában döntő győzelmet arattak a román és orosz csapatok felett.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Fővárosi tudósitónk telefon jelentése. Érkezett d. u. 4 óra 35 perckor.

A Dobrudzsában szeptember 12. óta csapataink elkeseredett harcban álltak az egyesült orosz, román és szerb hadsereggel. Az Oltenita — Kara Omur— Alfatar — Kara Omer vonalon a harcok tegnap, szeptember 14-én az ellenség teljes leverésével végződtek. Az ellenség fejvesztetten menekül. A foglyokat és a zsákmányt most számoljuk össze.

Szeptember 12-ig bezárólag folytatott harcokban összesen 522 tisztet, 28,000 főnyi legénységet fogtunk el, 2 zászlót, 130 ágyut és 72 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Sátoraljaujhely. Nyomatott Ehlert Gyula „Zemplén" könyvnyomtatóintézetében.

Ara 6 fillér.

Az eredeti nehezen olvasható, a nyomás elmosódott, a hátoldal nyomása átüt, az oldal restaurálva.